

Истраживачка радионица слободних зидара
Интернет публикација - издање Велике Националне Ложе Србије

СИРИЈУС

Уређује: Издавачки одбор В.Н.Л.С, уредник издања: Брат Ч.В. Излази тромесечно и објављује радове браће из свих радионица.
Адреса: В.Н.Л.С, Старо сајмиште 66, Београд, e-mail: info@mason.org.rs, www.mason.org.rs

Број: 25, Година: VI, 20 новембар 2014, ИССН: 2217-6993

Sadržaj:

Godina Istinskog Svetla (G.I.S.).....	2
Pentagram.....	5
Najznačajnije masonsko otkriće u 21. veku, Franckenov rukopis	7
Bratski lanac	9

ГОДИНА ИСТИНСКОГ СВЕТЛА (Г.И.С.)

Од самог ступања у Братство многи се питају одакле потиче масонско рачунање времена, зашто је то релевантно за слободно зидарство и желе да сазнају шта "Година Истинског Светла" или "A.L." значи.

Бискуп Џејмс Ашер и Година Постања

Истраживањем проналазимо да скраћеница "АЛ" потиче од латинских речи "Anno Lucis", што у преводу значи "Година Светлости". Прошавши кроз многе различите изговоре АЛ се грешком везивао за годину 4004. пне за коју је бискуп Ашер 1654. одредио као годину "стварања света".

Ашер је био надбискуп области Армах, у Северној Ирској, и Примат (Први Бискуп, еквивалент Владике) целе Ирске од 1625-1656. До те "Године Постања" Ашер је дошао изучавањем тада доступних историјских података, уз подробну анализу Библије и других верских докумената. Његова студија

произвела је рад "Annales Veteris Testamenti prima Mundi origine deducti" ("Извори Старог завета, први извештај о пореклу света"), који се појавио 1650. године и њен наставак, "Annalium Pars Posterior" ("Записи Последњег Дела") из 1654. године. У овом раду он је славно утврдио да је Земља створена у сумрак 23. октобра, 4004. године п.н.е.!

Дакле, шта је са том годином? Па, ако је додате до данашњег дана, можете сазнати број година од стварања света: $4004 + 2014 = 6018$. Садашњој јавности ово данас звучи забавно али у то време овај податак се сматрао тачним!

А како је ово "откриће" нашло свој пут до Слободног Зидарства прекривено је велом тајне. Овај Ашеров датум, прихваћен од стране Цркве, усталио се у књизи Постања, на маргинама Светог Писма у издању краља Џејмса, преко којег се та информација проширила у јавност.

"Прва употреба" овог датума у масонерији почиње 1777. када је стављен на Повељу Велике Ложе Енглеске ложи Алфред из које је иначе проистекло шест познатих Великих официра. Пре тога, "А.Л." се појављивао у различитим преводима попут „Anno Litomorum“ (година рада), „Anno Lapidariorum“ (година покрета) и „Anno Laotomie“ (година остварења), на различитим документима а сви се односе на Краљевску Уметност. Такође, у то време "А.М." (Anno Mundi) се појављује са значењем "Година Света", као још један облик датирања братства. Већ од 1777. "Anno Lucis" појављује у све више и више докумената док на крају није усвојен и

нашао се у општој употреби као саставни део свих Слободнозидарских ритуала.

Данас видимо АЛ, (Anno Lucis), као заједнички датум-међаш на многим Слободнозидарским споменицима постављеним широм света. Али то нас доводи до новог размишљања: ако је тачно време настанка масонерије нејасно, овај датум је веома специфичан за претпостављени почетак стварања. Можда је то, као и много шта друго у масонерији, метафора која говори више о метафизичком стварању него физичком.

Историјски посматрано видимо да око 4004. године п.н.е. датира почетак Сумерске цивилизације. Нека од њихових достигнућа током векова постојања њиховог друштва јесу развијен писани језик за који имамо евиденцију данас, веровање у богове изван њиховог физичког простора, појам греха (последиче доброг и лошег понашања), уређење власништва земљишта и поделе богатства и моћи. У њих је постојао систем образовања, рат и сложени друштвени односи. Ово је најранији облик цивилизације чија је последња инкарнација и ова данашња у којој живимо.

А сада нешто о Години Истинског Светла!

Бискуп Џејмс Ашер је избројао уназад користећи наводне старости људи у Старом завету, и дошао до године 4004. п.н.е. као године стварања света. Само зато што је Ашеров датум близу Године Светлости - 4000.п.н.е. - многи претпостављају (због веза Слободног Зидарства са хришћанством) да је масонски календар је заснован на Ашеровом.

Међутим, слободнозидарски списи још из 1700. уместо тога тврде да је рачунање Године Светлости засновано на календару створеном од стране старо-

египатског култа богиње Изис! У 4000. години п.н.е. звезда Вела је постала супернова и исијавала је свој сјај месецима тако да ако сте у неком ранијих живота били у близини географске ширине Египта могли сте видети два Сунца!

Учинак експлозије звезде Вела је био такав да је заиста створио "Годину Светлости" - њено бљештавило спречавало је да падне ноћ током већег дела године 4000.п.н.е.! Свештеници култа Изис очигледно су то схватили као знак рађања Нове Ере и сходно томе започели свој нови календар.

Према мишљењу многих садашњих научника Велике пирамиде су изграђене у знак сећања на посматрање експлозије супернове која се догодила у години 4000.п.н.е. Тако др Ентони Хјуиш, добитник Нобелове награде за физику 1974. открио је ритмички низ радио таласа за које је доказао да су били емисије зрачења из звезде која је експлодирала око 4000. године п.н.е.

Масони почињу свој календар од "Године Истинског Светла" додавањем 4000 текућој години. Тако је 2014 + 4000 = 6014 Г.И.С.

Древни Сумерски записи на клинастом писму описују експлозију циновске звезде унутар троугла од три звезде: Зета Пупис, Гама Велорум и

Ламбда Велорум а налази се на јужном небу.

Дакле ван сваке сумње је да се масонски календар заснива на Египатском а не Ашеровом. Прво, необјашњив је недостатак од 4 године. Друго, и Египћани и масони зову 4000. п.н.е. "Годином Истинског Светла", јер она то заправо и јесте била – "Година Светлости" – за све оне који су тада били у Египту.

Због неправилности у рожњачи ока, посматрач Супернове би видео зраке величине трећине пречника пуног месеца.

Изгледала је као пламтећа звезда у свом бескрајном плесу бацајући као копља своје зраке јарких боја. Све би било преплављено трепћућом светлошћу играјуће сенке оживеле би захваћени предео крећући се сабласно кроз шуме и градове.

И за крај, следи опис Вела звездане експлозије посматран са поднебља Сумерске културе:

БР. М.К.
П.Ј.К.М. Оп.Кг
15.10.6014. Г.И.С.

Вела Супернова вероватно се десила пре 6000 година. Вела Икс Пулсар је удаљен 1300 светлосних година од Земље. Супернова се могла видети ниско на хоризонту изнад Медитерана као бљештећа звезда.

Литература:

ANNO LUCIS – The Year of Light, Email from a Mason concerning Anno Lucis
<http://reality101blog.blogspot.com/search?q=year+of+light>

MASONIC CALENDAR
<http://www.masonicworld.com/education/files/masoniccalender.htm#main>

The Masonic Manual – a pocket companion for the initiated
<http://www.internetloge.de/masmanu/masman17.htm>

MASONIC TRAVELER – ANNO LUCIS
<http://masonictraveler.blogspot.com/search?q=anno+lucis>

ARS QUATUOR CORONATORUM – Anno Lucis et AL
http://freemasonry.bcy.ca/aqc/anno_lucis/anno_lucis.html

James Ussher – From Wikipedia, the free encyclopedia
http://en.wikipedia.org/wiki/James_Ussher

PENTAGRAM

Pentagram je najjednostavniji oblik zvezde koji se može nacrtati jednim potezom i jednom linijom bez podizanja olovke sa papira. Zbog toga se ponekada naziva Beskrajni Čvor. Pojam Pentagram dolazi od grčkog pente što znači pet i grama zto znači linija. Naziva se još i pentalfa (pentalpha), takođe iz grčkog jezika kao složenica za pet slova alfa grčkog alfabeta koji čine njegove krakove. Izraz Pentakl (pentacle) se koristi kao sinonim za pojam Pentagram, a on najverovatnije potiče iz srednjevekovnog francuskog jezika i ima značenje talismana koji se nosi oko vrata.

Ovo poslednje ukazuje da je Pentagram dugo kroz istoriju bio povezan sa misterijom i magijom. Odavno se veruje da je moćna zaštita od zla i demona. Bio je simbol sigurnosti kao i amajlija za srećan povratak kući.

Poreklo ovog simbola je izgubljeno u vremenu. Neki autoriteti okultizma su pokušali da prate njegove ezoteričke tragove od jednog astronomskog fenomena. Taj fenomen se naziva "Venerin Pentagram". Naime Venera ima sinodički ciklus od 584 zemaljskih dana. Tokom tog perioda prolazi kroz jednake faze odnosno mene. Sa Zemlje se uočavaju pet ključnih tačaka ili mena, čijim se spajanjem dobija pentagram. Venera je simbol ženskog i svetlosti. Ona je simbol ljubavi i onoga koji donosi svetlost. Naziva se

još i Afrodita i Lucifer (onaj koji donosi svetlost). Venera je planeta koja se najbolje vidi neposredno kada Sunce zađe i pred njegov izlazak. Ali Venera ima i svoju tranziciju. Tako se naziva pojava kada ona prolazi između Sunca i Zemlje. Na taj način ona zaklanja svetlost. Tada postaje neprijatelj Boga ili zli Lucifer.

Najranija poznata upotreba Pentagrama datira iz perioda Uruka u drevnoj Mesopotamiji oko 3500-te godine pre nove ere. To potvrđuju pronađene glinene pločice drevnih Sumera sa ucrtanim znakom Pentagrama. Znak je korišten kao hijaroglif sa značenjem: ćošak, ugao, mala prostorija, rupa.

Tokom neoplatonizma se tvrdilo da Pentagram predstavljao znak za raspoznavanje pitagorejaca. Pitagora i njegova braća su ga smatrali svetim jer za njih on je bio simbol božanskog savršenstva, u njemu se uočavaju odnosi Zlatnog preseka.

U staroj Grčkoj i Rimu nalazio se na talismanima zajedno sa imenima boginja zdravlja Higije i Saluse.

Konstantin Veliki je koristio Pentagram na svom pečatu. On se javlja i na gradskom pečatu Jerusalima. To je potvrđeno jednim arheološkim nalazom iz 4. Veka nove ere gde je na ručki glinenog ćupa utisnut pečat sa slikom pentagrama zajedno sa natpisom "Jerusalim" napisanim hebrejskim pismom.

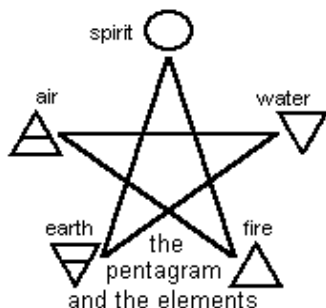
Rano hrišćanstvo je Pentagramu pripisivalo simboliku pet Isusovih rana kao i pet čula čoveka. U srednjem veku, bio je simbol istine i bio je zaštita od demona.

U engleskoj pesmi iz 14.veka Ser Gaven i Zeleni vitez, pesnik kaže da Pentagram krasi štit viteza. kao simbol koji ilustruje pet vrlina koje krasi viteza: velikodušnost, ljubaznost, čednost, čojstvo i pobožnost.

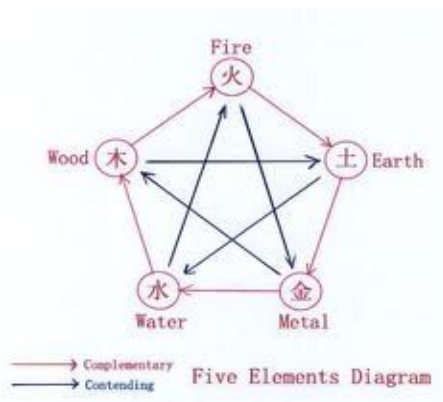
Pentagram je pozitivan simbol sve do pojave inkvizicije. Inkvizicija u obrnutom pentagramu sa jednim krakom na dole vidi glavu koze, simbol Đavola u obliku Bafometa. Bafomet je biće sa glavom i nogama koze a telom čoveka. To je biće za koga je Inkvizicija optužila vitezove Templare da ga obožavaju odrekavši se Boga.

Nakon Inkvizicije u doba Renesanse sa pojavom Hermetizma, tajnih društava učenih ljudi, u vremenu kada se i alhemija uporedo razvijala sa svojom okultnom filozofijom i simbolikom, koncept mikrokosmosa čoveka kao analogije makrokosmosa postaje opšte prihvaćen. Uspravni pentagram nosi sličnost sa oblikom čovekovog tela sa ispruženim udovima. Tako, Pentagram, Zvezda Mikrokosmosa, nosi simbolizam čoveka unutar mikrokosmosa, predstavljajući, u analogiji, Makrokosmički Univerzum.

Kasnije pentagram postaje simbol glave nad udovima čoveka kao Duha nad osnovna četiri elementa materije: zemlje, vode, vazduha i vatre. Duh je najvažnija karakteristika ove konstalacije, Duh vlada nad materijom.

Na vrhove pet krakova Pentagrama Taoizam postavlja pet elemenata: vatru, zemlju, metal, vodu i drvo. To predstavlja centralni koncept Kineske medicine. Kružni međusobni odnos podržavanja elemenata je ŠENG: vatra hrani zemlju, od zemlje nastaje metal, metal obogaćuje vodu, voda napaja drvo, drvo hrani vatru. Unakrsni međusobni odnosa sputavanja ovih elemenata je KO: Voda gasi vatru, vatra topi metal, metal seče drvo, drvo pokriva zemlju, zemlja zadržava vodu. U svemu je najvažnije održati harmoniju između ŠENGA i KO jer je nekontrolisani rast karcinom a suzdržavanje bez rasta nestanak.

U masoneriji pentagram se pojavljuje na regalijama i u ritualu. Petokraka zvezda sa zracima predstavlja Velikog Neimara. U njenom središtu se nalazi slovo G, simbol Boga, znanja, geometrije.

Na Or.Niš, 07.10.6014.
Br.S.M. PKU

*

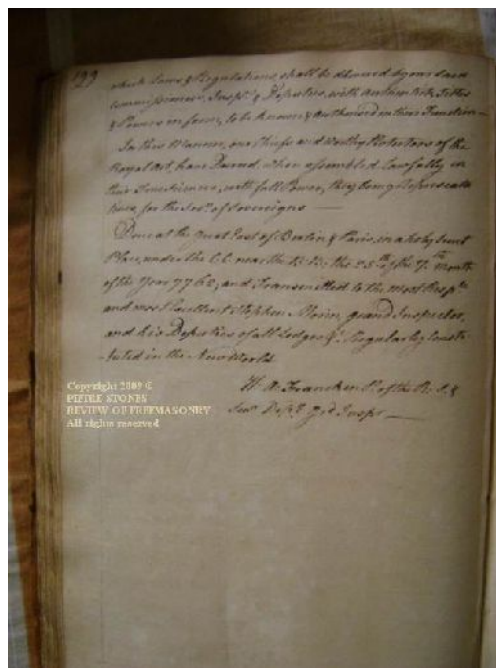
Najznačajnije masonsko otkriće u 21. veku, Franckenov rukopis

Istorija slobodnog zidarstva, počeci, osnivači, širenje po svetu, već tri veka nesmanjenim intenzitetom privlače pažnju istraživača i članova Bratstva. Po mnogima, najveće masonsko otkriće u 21. veku je pronalazak originalnog Franckenovog rukopisa za koji se mislilo da je trajno izgubljen. Franckenovi rukopisi su direktni prethodnici rituala Drevnog i Prihvaćenog Škotskog Obreda (AASR) i kao takvi važe za najvažniji pojedinačni dokument u istoriji ovog Obreda.

Nakon formiranja viših stepenova u Francuskoj, Stephen Estienne Morin, trgovac koji je u tadašnjoj Francuskoj koloniji San Domingu, današnjem Haitiju, 1747. osnovao Ložu viših stepenova "Eccossais" (Ložu Škotskih Majstora), imenovan je za Velikog Inspektora u svim delovima Novog Sveta i dobio zadatak da otputuje u "Zapadnu Indiju" i organizuje masoneriju viših stepenova. On je stvorio set masonskih zakona i nazvao ih Konstitucije iz 1762. kako bi mu pomogle pri obavljanju dodeljenog zadatka. Takođe, formirao je Masonski Obred od 4. do 25. stepena, koji se po njemu naziva Morinov Obred ili Obred Kraljevske Tajne. Međutim, osnivači Škotskog Obreda su ga imenovali kao Obred Princa Kraljevske Tajne i po tom nazivu je i najpoznatiji.

Morin se u Kingstonu na Jamajci povezao sa Henry Andrew Franckenom, francuskim trgovcem holandskog porekla. Njega je imenovao Zamenikom Velikog Inspektora 1769. godine. Francken je zapisao nekoliko rukopisa rituala, od kojih je najkompletniji bio iz 1783. godine, a prvi napisan 1771. je sadržao opis od 15. do 25. stepena, dok su sledeća dva predstavljala rituale od 4. do 25. 1767. godine Francken je

dao autorizaciju Loži Savršenstva u Albeniju, New York, i na taj način je posejano seme Škotskog Obreda. Loža se zvala Nezamisliva Loža Savršenstva i to je bilo prvo postavljenje u jednoj od trinaest britanskih kolonija Lože koja je imala od 4. do 14. stepena. Do 1800. godine pedesetak ljudi je imenovano za Zamenike Velikog Inspektora i nekoliko njih je odlučilo da uspostavi vrhovno upravljačko telo. Dokumentom pod nazivom Konstitucija iz 1786. je proglašeno povećanje broja stepeni sa Morinovih 25 na sistem od 33 stepena. 31. maja 1801. osnovan je Vrhovni Savet AASR u Čarlstonu, Južna Karolina. Franckenovi rukopisi se smatraju za jedne od najznačajnijih masonskih dokumenata uopšte, jer su predstavljali najstariji originalni prikaz viših stepenova, pre samog rađanja AASR.

Do sada su otkrivena tri Franckenova rukopisa. Najpoznatiji, iz 1783. se nalazi u Leksingtonu, USA, u muzeju Škotskog

Obreda. Drugi iz 1771. godine se nalazi u biblioteci Vrhovnog Saveta za Englesku i Vels u Londonu, a treći je otkriven 1983.

Poslednji, četvrti, pronađen je u Pakistanu. Gospodin Naved Ahmed, vlasnik izgubljenog rukopisa, obratio se u oktobru 2009. za pomoć Brunu Gazzu, uredniku Pietre Stones Review of Freemasonry za pomoć u razotkrivanju porekla rukopisa koji je bio u njegovom posedu. Pakistanac čak nije mason jer pakistanska vera ne dozvoljava članstvo u masoneriji, a ovaj i još nekoliko dokumenata je otkupio od sina pokojnog masona, koji takođe nije znao o kakvim se rukopisima radi. Manuskript je prethodno bio u vlasništvu biblioteke koja pripada Oblasnoj Velikoj Loži Pendžaba. Tu je dospao preko istaknutog Engleskog masona Henry Josiah Whympera koji je živio u Indiji u drugoj polovini devetnaestog veka i posvetio veliki deo svog života masoneriji. Učestvovao je u stvaranju najveće istraživačke lože Quatuor Coronati u Londonu i bio poznat masonski predavač, pisac i sakupljač.

Pre njega, ustanovljeno je da je rukopis bio u posedu Alexander Deuchara (1777-1844), škotskog pečatoresca i masona iz Edinburga. Ova izgubljena kopija se pominje u knjizi The Scottish Rite for Scotland u kojoj se kaže da je Franckenov manuskript u ličnom posedu Velikog Majstora Oblasti Pendžab, koji se čuva u biblioteci Velike Lože, a nalazi se pod Ujedinjenom Velikom Ložom Engleske.

Zaista zanimljiv put ovog kapitalnog dela. Može se reći da se uticaj manuskripta proteže sve do druge polovine 19. veka i revizije koju je uradio Albert Pike. Do njegovih radova, rituali su bili u prilično jednostavnom obliku, dajući kratak opis istorije i legende svakog stepena, sa veoma malom mogućnošću praktičnog korišćenja za instrukciju na radovima. Zbog svega toga, iznenadni i neočekivani pronalazak Franckenovog rukopisa u dalekom Pakistanu predstavlja nemerljiv doprinos u kompletiranju ionako šturih dokumenata sa samih početaka nastanka i širenja masonske filozofije.

N. N.

P.L. Sloboda, Orijent Beograd

Bratski lanac

Bratski Lanac je verovatno najuzvišeniji i najvažniji od svih simbola Slobodnog Zidarstva. Predstavlja snažnu vezu koja svu braću okuplja kako u njihovim ložama, tako i u profanom svetu. Predstavlja Masoneriju u svoj svojoj kompleksnosti i veličini.

U toku obreda inicijacije, nova braća se primaju u Bratski Lanac neposredno pre nego što im se da Svetlost. Samim tim se posebno ističe jedinstvo, ali i pripadnost bratstvu. Lanac se formira tako što desna ruka jednog brata prihvati levu ruku narednog. Na taj način, simbolički se pokazuje da u Bratstvu Masona „uzimate“ (desna ruka) ali ujedno i „dajete“ (leva ruka) celog sebe. Bratstvo je neprekidni lanac kroz koji struji sinergija sve braće. Ona se strujanjem uvećava do beskonačnosti, rezonantnim pojačanjem u srcima braće, koja zdušno rade kao jedan. Samo tako se obezbeđuje neprekidnost postojanja Slobodnih Zidara kroz vekove.

Neprekidni Bratski Lanac pokazuje da je univerzalno Slobodno Zidarstvo bez početka i bez kraja. Da se proteže kroz različite kulture i civilizacije. Da postoji u različitim oblicima, ali da je suština uvek ista. Da ujedinjeni u svojim mislima, osećanjima i delima neprekidno gradimo bolji svet za budućnost. Ovo obavezuje novu braću, ali i podseća svu

ostaluu na neophodnost neprekidnosti Bratskog Lanca. Izgradnja Hrama, koja je u simboličkom smislu cilj rada u Masonskim Radionicama, može se smatrati i izgradnjom čvrstog i neraskidivog Bratskog Lanca. Mason učestvuje u gradnji Hrama tako što se stalno usavršava i uzdiže, a time postaje i čvršća karika u Bratskom Lancu. Lanac je jak koliko i najslabija karika u njemu. Neraskidivi lanac ne sme da ima slabih karika. To je jedini način da Masonska Ideja i Misao opstanu.

Rad na samom sebi! Klesanje neobrađenog kamena – kaljenje karike u lancu. Da li je neko od nas spreman da bude najslabija karika? Da li sme sebi da dozvoli da skrene sa staze kojom je krenuo onog trena kada mu je data Svetlost? Može li Mason da živi mimo datih zakletvi ili postulata Masonskog Dekaloga? Bratski Lanac postoji jedino kao neprekidan, sa svim svojim karikama u njemu. Pucanje jedne od njih čini štetu celokupnoj Masoneriji. Jasno je da biti Slobodan Zidar podrazumeva veliku odgovornost prema samom sebi, ali i prema drugima. Takođe, postoji i odgovornost Bratstva prema neraskidivosti Bratskog Lanca. Ako u lancu ipak ima karika koje posustaju, neophodno je da se lanac skрати. Bratski lanac ima svoj puni smisao i snagu samo kao neprekidan i jak. Samo takav može da se proširi novim, jakim, karikama.

Masonerija svoje vekovno postojanje duguje neprekidnom iniciranju nove braće, slobodnih ljudi na dobrom glasu. Ovim se u Lanac dodaju nove karike. Što više karika, lanac je duži. Tako ima mnogo više potencijala. Može mnogo dalje da dopre. Može mnogo šire da obuhvati. Doprinos opštem dobru je ovim mnogo veći na radost svih Masona.

Bratski Lanac se, kao jak simbol, fizički obrazuje na kraju svakog rada, pri zatvaranju Lože. Obrazuje se skinutim rukavicama, kako bi pokazao prisnu vezu između Braće. Ne raskida se odmah, već posle nekog vremena u toku kog se povezujemo i svojim mislima. Po njegovom raskidanju, kada se ruke puste i kada se Slobodni Zidari razidu u tišini, ostaje Lanac Srca. Lanac koji nas uvek povezuje kada izađemo iz Hrama u profani svet. On je univerzalna odlika Slobodnog Zidarstva, bez obzira na pripadnost različitim Ložama i Obedijencijama. U Bratskom Lancu smo svi isti pred Velikim Arhitektom Univerzuma. On predstavlja jedinstvo Slobodnih Zidara širom planete.

Izgradnja Hrama je počela od Kralja Solomona i Hiram Abifa. Za razliku od njih, danas gradimo simbolički Hram tj. radimo na uspostavljanju Svetske Harmonije. Kroz sve te epohe i principe, povezuje nas jedinstven Bratski Lanac. Duhovna veza, Lanac Srca, svih Masona na planeti Zemlji. Izgradnja Hrama je večna, jer je i težnja ka boljem svetu i ka većoj Harmoniji takva. Da bi smo nastavili putem kojim smo krenuli, neophodno je da stalno radimo na sebi. Svaki, i najbolje obrađeni, kamen može da se poboljša pažljivim udarcima dleta i čekića. Rad na samom sebi je beskrajn i prati Masona sve do preseljenja na Večni Istok. Naš Bratski Lanac će tako uvek biti jači na radost svih Slobodnih Zidara.

Br. S.P.

P.L. „Nemanja“, Or. Niš